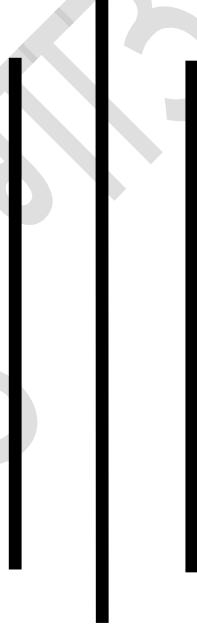

"

आर्थिक वर्ष २०८०/८१
को
बजेट वक्तव्य

केदारस्युँ गाउँपालिका
देउरा बझाङ्ग
सुदुरपश्चिम प्रदेश नेपाल
२०८०

गाउँ सभाको अधिवेशनमा २०८० साल अषाढ १० गते आइतबार
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक एवं गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री मनिषा धामीले
प्रस्तुत गर्न भएको

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को
बजेट वक्तव्य

केदारसूँ गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय देउरा, बझाङ्ग
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल
२०८०

सम्मानित सभाका अध्यक्षज्यू,
गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु,
राष्ट्रसेवक कर्मचारीज्यूहरु।

मुलुकमा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली स्थापना भए पश्चात गठित स्थानीय सरकारको दोस्रोकार्यकालको दोस्रो आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम यहाँहरु माझ लिएर उपस्थित भएको छु। मुलुकलाई यस अवस्थामा पुर्याउन आफ्नो जीवनपर्यन्त योगदान गर्नहुने सम्पूर्ण राजनीतिक दलका अग्रज व्यक्तित्वहरु, विभिन्न आन्दोलन एंवम् संघर्षमा जीवनको उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरु, घाइते तथा वेपत्ता परिवारहरु, नागरिक समाजका अगुवाहरु एंवम् परिवर्तनका सम्पूर्ण हिमायतीहरु प्रति विशेष सम्मान तथा आदरभाव सहित स्मरण गर्न चाहन्छु।

चालु आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को उपलब्धी सहितको प्रगति समिक्षा र अगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को अनुमानित बजेट तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

विश्व अर्थतन्त्र नै जोखिममा परेको वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा नेपाल उच्च आर्थिक सङ्कटमा रहेको कुरा सर्वविदितै छ। सिमित स्रोत साधनमा असिमित आधारभूत आवश्यकताहरु परिपूर्ति गर्ने कार्य चुनौतिपूर्ण छ। उपलब्ध थोरै मात्र स्रोतले यस पालिकाका समस्त समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्न हरसम्भव प्रयास गरिएको छ।

चालु आर्थिक वर्षमा यस केदारस्युँ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र लगायत बाह्य क्षेत्रमा भएका विभिन्न किसिमका प्राकृतिक प्रकोप तथा दैवीय विपत्ति र सवारी दुर्घटनाबाट आफ्नो अमूल्य जीवन गुमाउनुहुने व्यक्तिहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै घाइतेहरुको सिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु।

सभाध्यक्ष महोदय,

सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतको अति विकट तथा पिछिडिएको हिमाली जिल्ला बझाङको भौगोलिक विकटतामा अवस्थित यस गाउँपालिकाका जनताको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न, छिटो र प्रतिफलयुक्त विकासलाई प्रवर्द्धन गर्न र न्यून स्रोतबाट अधिकतम उपलब्धी हासिल गर्नु यस बजेट तथा कार्यक्रमको मुख्यउद्देश्य रहेकोछ। बहुक्षेत्रलाई समेट्ने गरी जनप्रेमी कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्नयोग्य, संक्षिप्त, ठोस परिणाममूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यो बजेट तथा कार्यक्रम ल्याइएको विषयमा यहाँहरुलाई अवगत गराउन चाहन्छु।

प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम नेपालको वर्तमान संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, पन्ध्रौँ आवधिक योजना, दीगो विकासका लक्ष्यहरु, राष्ट्रिय नीतिहरु, नेपाल सरकारको नयाँ वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको नयाँ वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तथा नेपाल सरकार र सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिड तथा मार्गदर्शनका आधारमा यो बजेट तथा कार्यक्रमलाई आवश्यकता मुखी र उपलब्धीमूलक बनाउन विभिन्न तहबाट प्राप्त हुन आएका सल्लाह, सुझाव र सिकाईहरुका आधारमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को लागि प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ। प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण कार्यान्वयनबाट गाउँपालिकाले लक्षित गरेका उद्देश्यहरु हासिल गर्न सघाउ पुग्नुका साथै "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" को परिकल्पनामा समेत सहयोग पुग्ने विश्वास समेत लिएको छु।

अब म यस गाउँपालिकाको सामान्य पृष्ठभूमी यस सम्मानित गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

पृष्ठभूमी

राज्यको पुनर्संरचना सँगै सुदूरपश्चिम प्रदेशको हिमाली जिल्ला बझाङ्गको साविकका ४ ओटा गा.वि.स. हरु: भैरवनाथ,रायल,बाँझ र भामचौर मिलेर बनेको केदारस्युँ गाउँपालिका धार्मिक तथा पर्यटकिय दृष्टिले महत्त्वपूर्ण क्षेत्रको रूपमा केदार देवताको नामबाट चिर परिचित छ। बाइसे चौविसे राज्य सञ्चालनको कालखण्डमा यस क्षेत्रका स्थानहरुलाई दरा तथा भेगको रूपमा विभाजित भएकोमा सो समय देखी स्युँदरा कायम भई केदार देवता र स्युँदरका आधारमा यस गाउँपालिकाको नाम केदारस्युँ गाउँपालिका राखिएको छ ।

बझाङ जिल्लाको दक्षिण तथा पश्चिमी भागमा अवस्थित केदारस्युँ गाउँपालिका जिल्लाको मुख्य सडक खण्डसँग जोडिएको गाउँपालिका हो । उच्च पहाडी जिल्लाको रूपमा चिनिएको बझाङ जिल्लाकै होचो धरातलिय विशेषता झल्काउने यो गाउँपालिका जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ३.३ प्रतिशत (कुल क्षेत्रफल ११३.९१ वर्ग किमी) रहेको छ । वडागत क्षेत्रफल अनुसार यस गाउँपालिकाको वडा नं. १ को क्षेत्रफल १५.४० वर्ग कि.मी.(१३.६%) रहेको छ। त्यसैगरी वडा नं. २ को क्षेत्रफल ४.४४ वर्ग कि.मी. (३.९%), वडा नं. ३ को क्षेत्रफल १३.७४ वर्ग कि.मी. (१२.२%), वडा नं. ४ को क्षेत्रफल १५.७९. वर्ग कि.मी. (१४%), वडा नं. ५ को क्षेत्रफल ११.९९ वर्ग कि.मी. (१०.६%), वडा नं. ६ को क्षेत्रफल १५.९६ वर्ग कि.मी. (१४.९%), वडा नं. ७ को क्षेत्रफल १३.८४. वर्ग कि.मी. (१२.९%), वडा नं. ८ को क्षेत्रफल १४.८९. वर्ग कि.मी. (१३.२%) र वडा नं. ९ को क्षेत्रफल ७.८३ वर्ग कि.मी. (६.९%), रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस पालिकाको कुल जनसंख्या २१,३०७ रहेको छ।

चालु आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको समिक्षा

सभाध्यक्ष महोदय,

यस सम्मानित सभामा अब म चालु आ.व. २०७९।०८० को बजेट तथा कार्यक्रमको ५ वटा क्षेत्रको नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धि सारमा समीक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु अघि चालु आर्थिक वर्षको संक्षीप्त समीक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । चालु आ.व. २०७९।०८० मा यस गाउँपालिकामा विभिन्न क्षेत्रका विभिन्न शिर्षकमा चालु तथा पूजिगत खर्च गरि कुल ६२,७३,७२,६७२।७२ (बासठ्ठी करोड तीरहत्तर लाख बहत्तर हजार छ सय बहत्तर बहत्तर पैसा) जम्मा भएको मध्ये ४१,११,२५,००५।३७ (अक्षरूपी एकचालिस करोड एघार लाख पच्चीस हजार पाँच रुपियाँ सैतिस पैसा खर्च भई २१,६२,४७,६६७।३५ (अक्षरूपी रु एक्काइस करोड बासठ्ठि लाख सत्चालिस हजार छ सय सत्सठ्ठि रुपियाँ पैतिस पैसा) मौज्दात रहन गएको छ। आन्तरिक आम्दानी तर्फ ६० लाख अनुमान गरिएकोमा हाल सम्म रु ४०,००,०००।०० (अक्षरूपी रु चालिस लाख रुपैया मात्र) राजस्व संकलन भएकोले राजस्व संकलन अनुमान गरे भन्दा न्युन संकलन भएको देखिन्छ जसलाई आगामी आ.व.मा सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

क आर्थिक विकास क्षेत्र

आर्थिक क्षेत्र अन्तरगत चालु आ.व. २०७९।८० मा कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको लागि बिनियोजन सशर्त समेत गरी २,९८,७४,५१५।०० (अक्षरूपी रु दुई करोड अठानब्बे लाख चौहत्तर हजार पाँच

सय पन्ध्र) मात्र बजेट बिनियोजन भएकोमा कृषि कार्यक्रम अन्तर्गत रु ८ लाख बराबरको धान र गहुँको बिँड वितरण गरिएकोछ। ८ ओटा हाते ट्याक्टर, टनेल २० ओटा, १२ लाख बराबरको आलु पकेट कार्यक्रम, ८ लाख बराबरको भटमास उत्पादन तथा बजारिकरण, फलफूलका बोटविरुवा, तरकारीको बिउँ बिजन वितरण गरिएको छ।

पशु सेवा अन्तर्गत केदारस्युँ गाउँपालिका वडा नं २ जुपका सुनौला हजार दिनका दलित महिलाहरूका लागि कुखुरा चल्ला वितरण गरि पोषण अवस्था सुधारको कार्यक्रम गरियो। वडा न १ देखी ९ सम्मकै वडाहरूमा १० हजार बाखाहरूलाई पि पि आर खोप लगाउनुका साथै वृहत बाखाखोर कार्यक्रम संचालन गरी पशु विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको थियो ।

उद्योग विकास अन्तर्गत वडा नं ६,७ र ८ का अगुवा उद्यमीहरूलाई आलु चिप्स उत्पादन सम्बन्धी तालिम दिई आलु चिप्स उद्योगको स्थापना गरियो। मौरी पालन व्यवसायलाई स्तरोन्नती गर्न अगुवा कृषकहरूलाई मौरीपालन सम्बन्धी तालिम दिई मौरीको गोला सहितका १८९ घरहरू हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो। साथै मोबाइल मर्मत, हाउस बाइरिङ्ग, कम्प्युटर तालिमहरू पनि संचालन गरिएको थियो ।

ख सामाजिक विकास क्षेत्र

चालु आ.व. मा सामाजिक क्षेत्र अन्तर्गत ३२ करोड दुई लाख पचहत्तर हजार रकम बिनियोजन भएकोमा स्वास्थ्य तर्फ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू सञ्चालन, एम बि बि एस डाक्टर सहितका कर्मचारी ब्यवस्थापन र औषधि खरिद, जस्ता कार्यहरू सम्पन्न भएका छन।

शिक्षा तर्फ स्वयंम सेवक शिक्षक व्यवस्थापन, वार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण, विद्यालय व्यवस्थापन समिति , प्रधानाध्यापक र लेखापाल हरुलाई विद्यालय संचालन सम्बन्धी तालिम संचालन गरिएका छन् । सबै विद्यार्थीहरूलाई निशुल्क पाठ्यपुस्क वितरण, छात्रवृती वितरण, विद्यालय भवन निर्माण, शौचालय निर्माण, पुस्तकालय स्थापना ,ICT ल्याव स्थापना र विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना जस्ता कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् ।

खानेपानी तथा सरसफाई अन्तर्गत एक घर एक धारा, क्षेत्रगत खानेपानी योजनाहरू संचालन गरिएका छन् भने भाषा र संस्कृति क्षेत्र भित्र स्थानीय स्तरका चाडपर्व, मेला, जात्रा, संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएका छन् ।

ग पूर्वाधार विकास क्षेत्र

चालु आ.व. २०८०।०८१ मा भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र तर्फ ७ करोड ४४ लाख ८० हजार बिनियोजन भई १५ सैया अस्पताल भवन निर्माणको कार्य ४० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको र निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन्, गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवनको जगको काम सम्पन्न भई निरन्तर रूपमा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको, रोतागणा झोलङ्गेपुलको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रही यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुनेछ। रनिदुर्गे बालकक्षाको भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न भई संचालनमा रहेकोछ। गाउँपालिका भित्रका १४ ओटा सडकहरू मध्ये ११ ओटा सडकहरूको ८ किलोमिटर ट्रायाक खोल्ने काम सम्पन्न भएको र बाँकी ३ ओटा सडकको निर्माण कार्य बाँकी रहेको, वडा नं ३ मा ५५ किलोवाट सौर्य मिनिग्रिडको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेकोछ। करिव २३५ घरधुरीलाई विद्युतिकरण गर्न सकिने, काँडाचौर सौर्य लिफ्ट खानेपानीको यस आर्थिक वर्षमा ठेक्का बाट गर्नुपर्ने

कार्यको काम अन्तिम चरणमा रहेको र उक्त खानेपानीको निर्माण कार्य क्रमागत रूपमा निर्माण हुँदै आएको छ। त्यस्तै नवप्रवर्तन कार्यक्रम अन्तर्गतको वडा नं ६,७ र ८ को केन्द्र बिन्दु दहसैनमा कृषि उपज संकलन केन्द्रको भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न भएकोछ। वडा नं १ र ४ मा लिफ्ट सिंचाई प्रविधि अन्तर्गत ३ एच पि को ४ थान मोटर कृषक समूहलाई हस्तान्तरण कार्य गरियो ।

घ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

चालु आ.व. २०७९।८० मा वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र तर्फ बिनियोजित कूल बजेट रु १ करोड १० लाख ५० हजार मध्येबाट गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै वडाहरूमा विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि खरिद भई राहत सामग्री वितरण, सिंचाईकूलाहरू निर्माण,अकालमा ज्यान गुमाउनेहरूलाई राहात,अति विपन्न तथा न्यून आय भएकाहरूलाई उपचार खर्च, टुहुरा बालबालिकाहरूलाई राहात तथा विभिन्न दैविय प्रकोपबाट भएका क्षतिहरूको राहत वितरण सम्बन्धी कार्यहरू सम्पन्न भएका छन् ।

ङ संस्थागत विकास,सेवा प्रवाह र सुशासन

संस्थागत विकासकालागि सर्शत सहित १७ करोड ३८ लाख ६७ हजार १ सय ५७ रुपियाँ ७२ पैसा बिनियोजन भएको छ। जस अन्तर्गत संस्थागत विकास, सुशासन सार्वजनिक सेवा प्रवाहका लागि अपरिहार्य तत्व हुन । केदारस्युँ गाउँपालिकाले गाउँकार्यपालिका तथा वडा कार्यालयहरूको नियमित सञ्चालनका लागि मसलन्द सामग्री, फर्निचर तथा फिक्चर्स, कम्प्युटर तथा प्रिन्टर्स खरिद गरिएको छ ।

केदारस्युँ गाउँपालिकाको गाउँ सभामा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को

बजेट वक्तव्य

सभाका अध्यक्ष महोदय,

गाउँ सभा सदस्यज्यूहरू,

१. यस गरिमामय सभाको बैठकमा केदारस्युँ गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजक एवम् केदारस्युँ गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले अगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु ।
२. सङ्घीय लोकतान्त्रिक, गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको स्थापनाको लागि विभिन्न कालखण्डमा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात महान सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै नागरिक स्वतन्त्रता र मुक्तिका लागि जीवन पर्यन्त संघर्ष गर्नुहुने नेतागणहरुमा हार्दिक सम्मान गर्दै आदरणीय अग्रज राजनितिज्ञहरुमा उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।
३. यस सम्मानित सभा मार्फत गाउँपालिकाको हित चाहने र विकासको यात्रामा हातेमालो गर्ने समस्त शुभचिन्तक सहयोगी साझेदार संघसंस्थाहरु, पत्रकार मित्रहरु, सामुदायिक रेडियो लगायत पालिकाबासी आमाबुवा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।
४. बजेट वक्तव्य प्रस्तुतीकरण हुने दिनको अवसरमा म समस्त केदारस्युँवासी जनताहरुलाई बधाई दिनुका साथै सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरुलाई सफल कार्यकालको शुभकामना समेत व्यक्त गर्दछु ।
५. मुलुकको अर्थतन्त्रमा देखिएका समस्या एवम् चुनौतिका कारण यस पालिकाको आर्थिक कार्य प्रणालीमा आइपरेका समस्याहरुलाई न्यूनिकरण गर्न दीगो र फराकिलो आर्थिक वृद्धी सहितको आन्तरिक सबल अर्थतन्त्र निर्माण गर्न अगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्देशित गरेको छु । आम जनताको विकास र समृद्धिको चाहनालाई सम्बोधन गर्न तथा पछाडी परेका वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायलाई आर्थिक लाभको पहुँच सुनिश्चित गर्न तर्फ बजेट तथा कार्यक्रम लक्षित गरेको छु ।
६. अगामी आर्थिक वर्षको बजेट समृद्धि, सुशासन र सामाजिक न्याय कायम गर्न लक्षित हुनेछ । उद्यमशिलता विकास गरि गरिवी न्यूनिकरण गर्ने, सार्वजनिक सम्पतिको जगेर्ना गर्ने तथा श्रोत र साधनको प्रभावमुखी एवम् परिणाममुखी परिचालन गर्ने दिशामा बजेट उन्मुख रहेको छ ।
७. जनताको नजिकको सरकारका हिसाबले जनभावना अनुसार सरकार सञ्चालनका लागी आवश्यक ऐन, नियम, तर्जुमा गरि कार्यान्वयनको चरणमा छौ । सामाजिक, आर्थिक, भौतिक, पूर्वाधार र सस्थागत विकासका क्षेत्रमा "समृद्ध केदारस्युँ" निर्माणको आधार तयार गर्ने दिशामा अग्रसर छौ ।
८. बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, चालु आवधिक योजना, दीगो विकासका लक्ष्य, नेपाल सरकार र सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम र विनियोजन विधेयकका सिद्धान्त तथा प्राथमिकता उपर भएको छलफलको क्रममा वडा समिति, विषयगत समिति, राजस्व समिति, सभा सदस्यज्यूहरुबाट प्राप्त सुझावहरुलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छु । यसै गरी विभिन्न राजनितिक दल, संघ संस्था, विद्वत

वर्ग, आम नागरिक, नागरिक समाज, निजि क्षेत्र संचार जगत लगायत सबैबाट प्राप्त सुझावलाई समेत आधार बनाएको छु ।

९. मैले अगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा जनअपेक्षालाई संवोधन गर्ने, जनताका आसा र भरोसाको संचार अभिवृद्धि गर्ने जिम्मेवारी बोध गरेको छु । सरोकारवालाहरु सबैको सहयोग र ऐक्यवद्धताबाट आर्थिक क्षेत्रमा देखिएका विद्यमान चुनौति सामना गर्दै बजेटले लिएका लक्ष्य हासिल गर्न सकिने विश्वास लिएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१०. प्रतिकूल अवस्थामा गाउँबासीको जीवन रक्षा र भविष्यप्रती सजक रही विकासको लयमा लैजाने गरि चालु आर्थिक वर्षका क्रमागत योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारिता र महत्त्व हेरेर यस प्रकारका योजना र कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । परिस्थितिले सिर्जना हुने रोग, भोक र बेरोजगारी न्यूनिकरण गर्ने गरि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
११. "प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन, व्यवसायिक कृषि, पर्यटन प्रवर्द्धन, समृद्ध गाउँपालिका" निर्माणको लागी युवा स्वरोजगारी विषयक दीर्घकालीन आय आर्जन योजनाको मूल मन्त्रलाई आत्मसाथ गर्दै वर्तमान सरकारको "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" बनाउने दीर्घकालिन उदेश्य हासिल गर्न सहयोग पुर्याउँदै यस गाउँ क्षेत्रलाई एक नमुना, समृद्ध, व्यवस्थित, सुविधा सम्पन्न, प्रविधि मैत्री, वैज्ञानिक र सुन्दर गाउँपालिकाको स्थापना गर्नु पर्नेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

१२. चालु आ व २०७९।०८० को बार्षिक प्रगतिको सक्षिसमा जानकारी गराउन चाहान्छु ।
१३. प्रशासनिक तथा चालु प्रकृतिको कार्यक्रमहरु तर्फ संघको राजस्व बाडफाड ९ करोड ०८ लाख ५३ हजार रुपैया र प्रदेश सरकारको १५ लाख २६ हजार रकम विनियोजन भएको छ भने पूजीगत तर्फ सघबाट १३ करोड ११ लाख रुपैया र प्रदेशसरकारबाट ९३ लाख ०९ हजार रकम बजेट विनियोजन भएको छ । यसै गरि शर्सत अनुदान चालु तर्फ रु २५ करोड ३२ लाख ४० हजार र शर्सत अनुदान पुजिगत तर्फ रु २ करोड ९७ लाख ५० हजार रकम बजेट विनियोजन भएको छ । यसै गरि संघीय सरकारको नेपाल सरकारले विपेश अनुदान पुजिगत तर्फ रकम रु २ करोड ५० लाख, समपुरक अनुदान तर्फ रकम रु २ करोड रकम विनियोजन भएको थियो । यसै गरि प्रदेश सरकारको शर्सत अनुदान चालु तर्फ बजेट रु १ करोड ३० लाख ५२ हजार ५ सय, प्रदेश विपेश अनुदान २५ लाख, प्रदेश सरकारका समपुरक अनुदान रकम रु ७२ हजार र गाउँपालिको राजस्व बाँडफाँड रकम रु ६० लाख र आन्तरिकि श्रोत अनुदान रकम रु १ करोड १५ लाख ४२ हजार १ सय ७२ पैसा ७२ विनियोजन भएको थियो । चालु आ. व. को कुल बार्षिक बजेट ६२ करोड ७३ लाख ७२ हजार ६ सय ७२ पैसा ७२ रहेको छ

। जस मा चालु र पुजिगत गरि ६५.५३ प्रतिशत रकम ४१ करोड ११ लाख २५ हजार ५ पैसा ३७ खर्च भएको छ ।

१४. अब म आगामी आर्थिक २०८०।०८१ मा सञ्चालन गरिने मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरुका बारेमा जानकारी गराउन चाहान्छु ।

१५. यस आर्थिक बर्ष २०८०।०८१ को नेपाल सरकार , प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट यस गाउँपालिकालाई तपसिलको शिर्षकमा रु ५३ करोड ६८ लाख ०३ हजार ५०० रकम विनियोजन गरिएकोछ ।

तपसिल:

- संघीय सरकारको वित्तिय सामानीकरण अनुदान रकम रु ११,३७,००,०००।००
- संघीय सरकारको शर्सत अनुदान (चालु) रकम रु २६,२६,००,०००।००
- संघीय सरकारको शर्सत अनुदान (पुँजी) रकम रु १,६९,००,०००।००
- संघीय सरकारको विशेष अनुदान (चालु) रकम रु ५०,००,०००।००
- संघीय सरकारको विशेष अनुदान (पुँजी) रकम रु १,००,००,०००।००
- संघीय सरकारको समपुरक अनुदान रकम रु ८०,००,०००।००
- संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाड प्राप्त रकम रु ८,९०,२३,५००।००
- प्रदेश सरकारको वित्तिय सामानीकरण अनुदान रकम रु ९८,३२,०००।००
- प्रदेश सरकारको शर्सत अनुदान (चालु) रकम रु ५,५०,०००।००
- प्रदेश सरकारको शर्सत अनुदान (पुँजी) रकम रु ५८,००,०००।००
- प्रदेश सरकारको विशेष अनुदान रकम रु ४०,००,०००।००
- प्रदेश सरकारको समपुरक अनुदान रकम रु ३२,७४,०००।००
- प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजस्व बाँडफाँड रकम रु १६,२४,०००।००
- आन्तरिक राजस्व अनुमानित रकम रु ६५,००,०००।००

अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक बर्ष २०८०।०८१ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु । बजेटका उद्देश्यहरु देहाय अनुसार छन ।

क) प्राप्त स्रोत साधनको समुचित परिचालन गरि रोग, भोक र बेरोजगारीको अवस्थामा सुधार हुनेछ ।

ख)स्थानीय सरकारबाट जनताहरुले नजिकको सरकारको अनुभुति गरि अभिभावकत्व र सरक्षकत्त प्राप्त गर्न सफल हुनेछन ।

ग) सामाजिक विकास, आर्थिक उन्नती, पूर्वाधार विकास र संस्थागत सुदृढिकरण मार्फत सभ्य समाज, समृद्ध केदारस्युँ रसुखी केदारस्युँबासीको आधार तयार हुनेछ ।

घ) शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता आधारभुत सेवाहरुमा प्राथमिकता दिई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नका लागि प्रभावकारी सयन्त्रको विकास गरिनेछ ।

- ड) भौगोलिक विकटता, मानवविकास सुचङ्काक, विपन्नता, मानविय जीवन शैलीलाई ध्यानमा राखी स्रोत र साधनको सन्तुलित र समानुपातिक वितरण गरिनेछ ।
- च) लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई विकास योजनाका सबै चरणहरूमा कार्यन्वयन गरिनेछ ।
- छ) गाउँको विकासमा दातृ निकाय, गैर सरकारी संस्था र निजि क्षेत्रको लगानीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

अब म आगामी आर्थिक २०८०।०८१ बजेटका मुख्य मुख्य विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम र विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय,

क) आर्थिक विकास

१. आर्थिक विकास क्षेत्रमा कुल बजेटको ८.५४ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु १ करोड ११ लाख १० हजार २ सय १० विनियोजन गरेकोछु ।
२. फलफूल तरकारी, मसलाबाली र अन्नबालीहरूको उत्पादित सम्भाव्यताका आधारमा हरेक वडाका बस्ती स्तरमा पकेट क्षेत्रको विकास गरी व्यावसायिक कृषि कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३. रैथाने बालीहरूको बिँउ संरक्षण, खेति विस्तार र बजारीकरणको लागि विशेष प्रबन्ध मिलाईएकोछ ।
४. कृषि एम्बुलेन्सलाई सञ्चालनमा ल्याउन आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
५. शीत गृह (Cold Store) निर्माण कार्यको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
६. विपन्न परिवार,दलित,एकल महिला, द्वन्द्व पिडित,पिछडिएका वर्गहरूलाई लक्षित हुनेगरी तरकारी उत्पादन तथा पशुपालनका क्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
७. कृषक समूह तथा कृषि सहकारीहरूलाई कृषि सामग्री तथा उपकरण खरिदमा ७५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराउने नीति बमोजिम आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
८. पालिकाका स्थानीय उत्पादित कृषि जन्य उपजहरूको भण्डारण तथा बजारीकरण गर्नका लागि शित गृह, कृषि उपज संकलन केन्द्र र कृषि एम्बुलेन्सका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
९. मसला जातका बालीहरू: बेसार,खुर्सानी,टिमुर,अदुवा,अलैची,धनियाँ र लसुन व्यावसायिक रूपमा उत्पादन गर्ने किसानलाई प्रोत्साहनका लागि आवश्यकका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१०. उद्यमीहरूलाई उद्योग संचालन गर्न आवश्यक औजार तथा उपकरणहरूको आपूर्तिमा प्रदान गरिदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. बेरोजगार यूवाहरूलाई लक्षित गरि प्रदान गरिदै आएको उद्यमशीलता तालिम कार्यक्रमका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।

१२. स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारीत दैनिक उपभोग्य वस्तुहरु उत्पादन गर्ने उद्यमीहरुलाई विशेष अनुदानका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१३. अल्लो,भाङ्गरो र कपासको प्रशोधन गरी उद्योग स्थापना गर्न चाहने उद्यमीलाई प्रशोधन मेसिन ७५ प्रतिशत अनुदानमा लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१४. सञ्चालनमा रहेका आलु चिप्स उद्योगहरुबाट उत्पादित उपभोग्य वस्तुहरुलाई बजारीकरणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१५. स्थानीय स्तरका आफ्नै मौलिक शैलीका भाषा, संस्कृति, भेषभुषा, रहन सहन, चाड, पर्व, मेला, जात्रा, उत्सवहरुलाई व्यवस्थित तवरले सञ्चालन गर्न लागिबजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१६. पालिका क्षेत्रभित्रका प्राचिन मठ मन्दिर, देवालयहरुको संरक्षण तथा स्तरोन्नती गरिनेछ ।
१७. दहशैनलाई पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विस्तार गर्नेका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१८. वन, वातावरण, जडिवुटी र कृषिमा आधारित पर्यटन विकासलाई विशेषकालागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१९. सहकारी तथा संस्थाहरु व्यवस्थापन तथा तालिमको लागि बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।
२०. ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकासका लागि स्थानीय जन सहभागितामा आधारित कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
२१. देउडा, गौरा पर्व, स्थानीय पर्व, मेला, नृत्य, कला, परम्परागत गहना तथा पोषाक, भारिखेल, ठडोखेल, भुवो पर्व, छलिया आदि ऐतिहासिक सांस्कृतिक रितिरिवाजको प्रवर्द्धनका लागि विशेषबजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।

ख) सामाजिक विकास

१. सामाजिक विकास क्षेत्रमा कुल बजेटको ३६.११ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु ४ करोड ६९ लाख ५४ हजार २ सय ८८ विनियोजन गरेको छु ।
२. मौजुदा शैक्षिक कानुन बमोजिम गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुको समायोजन र विद्यालय शिक्षक दरवन्दि मिलान कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिई शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३. सर्वसुलभ गुणस्तरीय शिक्षाको अवधारणा बमोजिम शिक्षा क्षेत्रलाई अगाडी बढाईनेछ । विद्यालय उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा ल्याउने, सिकाउने र टिकाउने कार्यलाई प्रोत्साहन मूलक कार्यक्रम सहित अभियानका रूपमा संचालन गर्नका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
४. स्थानीय उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम व्यवस्थापनका लागि साझेदार संस्थाहरुको साझेदारिमा आवश्यक स्रोतको व्यवस्थापन गरि शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।

५. किशोर किशोरी मैत्री AFIC कार्यक्रमहरूलाई पालिकाका सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा विस्तार गर्नका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
६. विद्यालयको भौतिक र शैक्षिक व्यवस्थापन पक्षलाई मुल्याङ्कन गरि थप प्रभावकारी बनाउनका लागि लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
७. विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम कार्यान्वयनलाई अन्य संघ संस्थाहरूको साझेदारीमा निरन्तरताका लागि लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
८. गरिब तथा जेहेन्दार र उत्कृष्ट उपलब्धि हासिल गरेका विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्तिको लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
९. आमाबुबा बिहिन बालबालिकाहरूलाई संरक्षकत्व प्रदान गर्न लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१०. प्रत्येक बर्ष एक जना MBBS पढ्न चाहने विपन्न र जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिको उचित व्यवस्थापन गर्नका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
११. विद्यालयको वातावरण बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री र सिकाई अनुकूल बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१२. विद्यालय शिक्षामा प्रोत्साहन तथा पुरस्कार कार्यक्रम सुरुवात गरि दण्ड र पुरस्कार नीति अवलम्बन गर्नका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१३. सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई कम्प्युटर र IEMIS सम्बन्धी तालिमका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१४. सबै सामुदायिक विद्यालयमा लेखा प्रणालीमा एक रुपता ल्याउन, व्यवस्थित लेखा प्रणाली अपनाउन, पारदर्शी र प्रविधि मैत्री बनाउने उद्देश्यले विद्यालयमा कार्यरत लेखा कर्मचारी / प्र अ. लाई लेखा सम्बन्धी तालिममा निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१५. आधारभुत तह(कक्षा ६-८) को स्थानीय विषयको पाठ्यक्रम निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
१६. पालिका भरी शैक्षिक कार्यक्रम र शिक्षण सिकाईमा एक रुपता कायम गर्न तथा गुणस्तरीय शिक्षाको परिकल्पना प्रवर्द्धन गर्न वार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण कार्यलाई निरन्तरताका लागि बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१७. “एक विद्यालय, एक करेसावारी”को निर्माण गरि विद्यालयहरूको वातावरण हराभरा, सुन्दर र स्वच्छ बनाउन प्रोत्साहानको व्यवस्था गरेकोछु ।
१८. बालबालिकाहरूमा रहेका अन्तरनिहित प्रतिभाहरूलाई प्रष्फुटन गर्न पालिका स्तरीय अन्तर विद्यालय प्रतिस्पर्धात्मक अतिरिक्त क्रियाकलापहरू संचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
१९. प्रत्येक वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै सेवा विस्तार गरि वडा तहमै गर्भवती महिला चेकजाँचका लागि भिडियो एक्सरे, ल्याव सेवा विस्तार कार्यलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेकोछु ।

२०. गरीब, असाहय, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य चेकजाँच गर्न स्वास्थ्यकर्मीहरू घरमै गएर "घर घरमा स्वास्थ्यकर्मी" कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२१. प्रत्येक वडाका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वार्षिक रूपमा विशेषज्ञ डाक्टर सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२२. सुनौला १००० दिनका आमाहरूलाई पोषणयुक्त उपाध्यक्ष कोसेली कार्यक्रमको निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२३. बहुक्षेत्रीय पोषण योजना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई प्रभावकारी रूपमा संचालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२४. गाउँपालिका स्थित महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूले स्वास्थ्य क्षेत्रमा हालसम्म पुर्याएको योगदानको उच्च सम्मान गर्दै निजहरूलाई प्रदान गरिदै आएको प्रोत्साहन कार्यलाई निरन्तरता दिदै थप संचार सुविधाको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२५. रायल, जुप र भाडसैनमा वर्थिड सेन्टरको स्थापना गरि संचालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२६. बाँझ र भामचौर स्वास्थ्य चौकीहरूमा स्वास्थ्य प्रयोगशालाको स्थापनाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२७. सामुदायिक तथा आधारभुत स्वास्थ्य इकाईहरूको स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२८. आयुर्वेदिक अस्पतालको स्तरोन्नतीका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
२९. राष्ट्रपति रनिङ्ग शील्ड प्रतियोगितालाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
३०. लागु औषध दुर्व्यसनीबाट ग्रसित युवाहरूलाई दुर्व्यसनीबाट छुटाउन सुधार केन्द्र मार्फत मनोपरामर्शको निःशुल्क रूपमा व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
३१. यूवाहरूको सिप विकासका लागि सिपमुलक तालिमको व्यवस्था गरि रोजगार तथा स्वरोजगारलाईबढावा दिन आवश्यक नीति ल्याउनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
३२. "केदारस्युँको गौरव, खेलाडिको पौरख" भन्नेमान्यता अनुरूप पूर्वाधार विकास र स्तरीयखेलकुदका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई पालिकाको रूपमा विकास गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
३३. बालविवाह, बहुविवाह, जातीय छुवाछुत, अनमेल विवाह, छाउपडी प्रथा जस्ता सामाजिक कुरीति, कुसंस्कार एवं रुढीवादी परम्पराको अन्त गर्न सांस्कृतिक सुधार कार्यक्रमलाई विद्यालय स्तरबाटै सुरुवात गरि जागरण अभियान तथा तालिम कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।

३४. राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गसँग सम्बन्धित मनाइने दिवशहरूमा गरिने सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३५. एकल महिला तथा एकल पुरुषलाई सामाजिक रुपमा स्थापित गराउदै जीवन निर्वाहमा थप सामाजिकीरण गर्न सामाजिक अभियान मार्फत आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३६. 'ग' वर्गको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुर्नस्थापना कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३७. महिला विरुद्ध हुने सबै खाले हिंसा अन्त्य गर्न जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै आवश्यक संरचनागत व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३८. पालिका तथा वडा स्तरिय बालक्लव, किशोर किशोरी समुह, महिला सञ्जाल, महिला समूह तथा अपाङ्ग, सञ्जाल र जेष्ठ नागरिक मञ्चहरूको गठन, परिचालन र व्यवस्थापनका साथै क्षमता विकासका विभिन्न कार्यक्रमहरू निरन्तर रुपमा संचालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
३९. असहाय अवस्थामा रहेका एकल महिलाहरूलाई उपाध्यक्ष कार्यक्रम मार्फत सिप, क्षमता र योग्यताका आधारमा रोजगारीमा प्राथमिकता दिदै जिविकोपार्जनका लागि विशेष व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
४०. वडा स्तरमा आमा समूह र किशोर किशोरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।

ग) भौतिक पूर्वाधार विकास

१. भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा कुल बजेटको ४२.५८ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु ५ करोड ५३ लाख ७२ हजार १ सय ४४ विनियोजन गरेको छु ।
२. केदारस्युं गाउँपालिका केन्द्र देखि वडा कार्यालय जोड्ने सडक र अधुरा सडकहरूलाई विभिन्न बस्ती सम्म विस्तार तथा स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
३. पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि सडक छेउबाट केदार, कैलाश, दहशैन लगायत धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलमा पदमार्गको निर्माणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
४. कृषी क्षेत्रको वृद्धि विकास गर्नको लागि सिचाई कुलो तथा नहर निर्माण कार्यलाई निरन्तरताका लागि बजेट विनियोजन गरेकोछु ।
५. सेति नदि र कालगा नदि लगाएतका अन्य खोलाहरूको नजिक पर्ने खेतियोग्य जमिनलाई लिफ्ट सिचाई कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
६. पोखरी निर्माण तथा निर्मित सिचाई कुलोहरूको मर्मत सम्भार गरि कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
७. कृषि पकेट क्षेत्रलाई साना सिचाई कार्यक्रम मार्फत सिचाई व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।

८. "एक घर एक धारा, पूर्ण सरसफाई हाम्रो अभिभारा" भन्ने नाराका साथ खानेपानी तथा सरसफाई जस्ता आधारभुत आवश्यकता पुरा गर्न स्वच्छ खानेपानीको आपूर्तिमा निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु।
९. खानेपानी अभाव भएका मुख्य बजार क्षेत्र देउरा र झोतामा डिप बोरिङ्ग व्यवस्थापन गरी स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
१०. काडाचौर र भामचौर बस्तीमा सोलार लिफ्ट प्रणालीद्वारा खानेपानीको आपूर्ति गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
११. खानेपानी अभाव भएका टोल तथा बस्तिहरूमा स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गरेकोछु।
१२. पालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेकोछु।
१३. भु-उपयोगनीतिलागुगरिसुरक्षितआवासनिर्माणकार्यलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
१४. सार्वजनिक स्थलहरूमा सौर्य सडक बत्ति जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु।

घ. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- १ वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन विकास क्षेत्रमा कुल बजेटको ६.८८ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु ८९ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
- २ आगलागी, बाढीपहिरो, भु-क्षय, भुकम्प र चट्याङ लगाएतका प्राकृतिक प्रकोप तथा दैवीय विपत्ति बाट हुने क्षति न्यूनिकरण गर्नको लागि सञ्चालन हुँदै आएका जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु ।
- ३ प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित नागरिकहरूको खोज / उद्धार तथा राहातको लागि विपद कोषनिरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु।
- ४ वातावरणमैत्रीघर निर्माणको लागि फलफूल लगायतका अन्य विरुवाहरू रोप्न "एक घर १० विरुवा" अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ५ विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूलाई अतिरिक्त क्रियाकलाप अन्तर्गत वृक्षारोपण तथा वगैँचा निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ६ गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सबै प्रकारका सामुदायिक बनहरूसँग सहकार्य गरि बृहत वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ७ तटबन्धन कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्नका लागि थप रकम विनियोजन गरेकोछु।

ड. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१. संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्रमा कुल बजेटको ५.८८ प्रतिशतले हुन आउने रकम रु ७६ लाख ४५ हजार ३ सय ५८ विनियोजन गरेको छु ।

२. कार्यालयको नयाँ संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) स्वीकृत गरि दरबन्दि तेरिज बनाउनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
३. नवप्रवर्तन कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
४. वार्षिक खरिद गुरु योजना तर्जुमा गरि खरिद प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
५. जिन्सी व्यवस्थापन, योजना, राजस्व संकलन तथा वडा र गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइने सम्पूर्ण सिफारिस सम्बन्धी कामकाजलाई पारदर्शी बनाउन एकिकृत विद्युतीय प्रणालीलाई संचालनमा ल्याइनेका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
६. उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
७. न्यायिक समितिमा कार्यरत कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।
८. गाउँपालिका स्थित सामुदायिक मेलमिलाप केन्द्रलाई व्यवस्थित गरि मेलमिलाप कर्तालाई क्षमता विकासको लागि कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु।
९. हालको कानूनी व्यवस्थाको बारेमा गाउँपालिका बासिहरुलाई कानून सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकोछु।
१०. आवश्यकताको पहिचान गरि दैनिक कार्य सञ्चालनका लागि उपयुक्त ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्डहरु निर्माण गर्नका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेकोछु।

अन्त्यमा

"समृद्ध केदारस्थुँ, सुखी केदारस्थुँबासी"को लक्ष्य निर्माणको महान अभियानमा योगदान पुर्याउनु हुने संघीय सरकारका माननीयज्यू प्रदेश सभाका मन्त्रीज्यू तथा माननीय ज्यूहरु संविधान सभाका सदस्य तथा पूर्वमन्त्री एव माननीय ज्यूहरु सम्पुर्ण राजनितिक दलका नेता कार्यकर्ता निजि तथा सहरकी क्षेत्र लगाएत हरेक क्षेत्रबाट महत्वपूर्ण भुमिका निर्वाह गर्नुहुने कर्मचारी शिक्षक, श्रमिकबर्ग, नागरिक समाज, सञ्चार जगत लगाएत समस्त गाउबासी आमाबुवा दाजुभाई तथा दिदिबहिनीहरुमा हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु।

मनिषा धामी

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजक

केदारस्थुँ गाउँपालिका